

หลากหลายทัศนะที่มีต่อ“Semantic Prime”

Various Views on Semantic Prime

มณฑิรา ตาเมือง

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “semantic prime” หรือ “ความหมายแก่น” เป็นเรื่องที่นักภาษาศาสตร์สนใจและศึกษาวิจัยมาช้านาน ประเด็นหลักของการศึกษาไม่ได้มุ่งทำความเข้าใจกับความหมายของคำว่า semantic prime เท่านั้น หากแต่ยังเน้นศึกษาถึงการนำ semantic prime มาวิเคราะห์ข้อมูลทางภาษาศาสตร์ ซึ่งทำให้เกิดกลุ่มแนวคิด 2 กลุ่มที่แตกต่างกัน และเกิดงานเขียนโต้แย้งระหว่างกันขึ้น ผู้เขียนจึงเขียนบทความนี้โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะนำเสนอแนวคิดของทั้งสองกลุ่มดังกล่าวเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ที่สนใจศึกษาเรื่อง semantic prime ได้ศึกษาแนวคิดของกลุ่มต่าง ๆ และนำไปสู่การอภิปรายในวงกว้างต่อไป

คำสำคัญ ความหมายแก่น คำหลากหลายความหมาย ความคิดดั้งเดิม สัมพันธนิยมทางอรรถศาสตร์

Abstract

The study of semantic prime has long been a source of interest and research among linguists. The focus of the study involves not only an attempt to understand semantic prime meaning, but it also includes the use of semantic prime in analyzing linguistic data. The latter has prompted debate and divided scholars into two separate camps holding opposing views on the issue. This paper aims to present both views so that they can be used as a guideline for those interested in investigating the topic in order to generate more discussions on a wider scale.

Keywords Semantic Prime Polysemy Primitive Thinking Semantic Relativism

ความหมายของคำว่า Semantic prime

นักภาษาศาสตร์ที่ศึกษาเรื่อง semantic prime และได้นิยามความหมายของ semantic prime ไว้อย่างน่าสนใจ คือ เวียซบิคกา (Wierzbicka, 1972) ซึ่งได้กล่าวถึง semantic prime ว่า

“every language has an irreducible core in terms of which the speakers can understand all complex thoughts and utterances, and that the irreducible cores of all natural languages match, so that we can

speak, effectively, of the irreducible core of all languages, reflecting the irreducible core of human thought."
 (ทุกภาษาล้วนมีคำพื้นฐานจำนวนหนึ่งที่ช่วยให้ผู้พูดเข้าใจคำพูด และความคิดที่ซับซ้อนทั้งหลายได้ และคำพื้นฐานเหล่านี้มีความหมายใกล้เคียงกันในทุกภาษา เราจึงสามารถใช้คำพื้นฐานในทุกภาษาได้ อย่างมีประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นถึงความคิดพื้นฐานของมวลมนุษย์)

semantic prime เป็นหน่วยศัพท์ซึ่งอาจอยู่ในรูปของหน่วยวลีหรือหน่วยคำไม่อิสระก็ได้ โดยหน่วยนั้นจะต้องคงความหมายแก่นหรือความหมายสำคัญที่แสดงนัยเกี่ยวกับความคิดพื้นฐานของมนุษย์ เช่น คำว่า A LONG TIME ในภาษาอังกฤษ เป็นหน่วยวลี ที่เป็น semantic prime ในภาษาอังกฤษและในขณะเดียวกันคำในภาษาอื่นที่มีความหมายเหมือน A LONG TIME อาจเป็นเพียงคำเดียว และหาก semantic prime เป็นคำเดียวก็ไม่จำเป็นต้องแยกองค์ประกอบของคำนั้นอีกต่อไป เช่น คำว่า SOMEONE ในภาษาอังกฤษ เป็นคำเดียวที่ไม่สามารถแบ่งออกเป็นส่วน ๆ ได้อีก เพราะไม่ได้มาจากคำว่า SOME รวมกับคำว่า ONE นอกจากนี้ semantic prime ยังมีรูปแปร หรือ variant forms ได้ด้วย เช่น คำว่า "thing" ในภาษาอังกฤษเป็นรูปแปรรูปหนึ่งของ something เมื่อเกิดกับคำบ่งชี้หรือคำแสดงจำนวน เช่น this something หมายถึง this thing หรือ one something หมายถึง one thing เป็นต้น (Wierzbicka. 1972)

นอกจากนี้ semantic prime ในแต่ละภาษาอาจมีลักษณะทางไวยากรณ์ที่แตกต่างกันได้ เช่น อาจเป็นคำต่างชนิดกันก็ได้แต่ต้องยังคงคุณสมบัติทางความหมายที่เป็นความหมายแก่นเอาไว้ ดังนั้นการวิเคราะห์ semantic prime หรือ lexical prime จะต้องวิเคราะห์จากข้อมูลที่มีจำนวนมากและมีความน่าเชื่อถือ (rich and reliable data) รวมทั้งต้องวิเคราะห์อย่างระมัดระวังโดยอาศัยความรู้ความเข้าใจเรื่องหน่วยคำและเรื่องคำหลักความหมายเป็นอย่างดี

การศึกษา semantic prime เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการศึกษาภาษาและวัฒนธรรมของชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง กล่าวคือ หากผู้ศึกษาสามารถตีความและทำความเข้าใจความหมายของคำบางกลุ่ม เช่น คำที่มีความหมายแสดงวัฒนธรรม (cultural word) หรือคำที่มีความหมายแสดงลักษณะเฉพาะในภาษาซึ่งลักษณะดังกล่าวทำให้ภาษาเหล่านั้นแตกต่างจากภาษาอื่น อาทิ คำลงท้าย คำเรียกญาติหรือคำเรียกขาน เป็นต้น การเข้าใจความหมายของ semantic prime จะทำให้เข้าใจระบบภาษาที่มีผลต่อวัฒนธรรมของชนกลุ่มนั้นได้ดีเพราะชนแต่ละกลุ่มล้วนมีระบบหรือรูปแบบของภาษาที่ใช้ในการแสดงออกทางวัฒนธรรมของกลุ่มตน คำกล่าวที่สนับสนุนความคิดนี้เป็นอย่างดี คือ คำกล่าวของวอร์ฟ (Whorf. 1956) ซึ่งได้กล่าวไว้ดังนี้

"Every language is a vast pattern-system, different from others, in which are culturally ordained the form and categories by which the personality not only communicates, but also analyses nature, notices or neglects types of relationship and phenomena, channels his reasoning, and builds the house of his consciousness."

(ภาษาทุกภาษาล้วนมีรูปแบบหรือแบบแผนที่แตกต่างไปจากภาษาอื่น โดยมีวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่กำหนดให้เกิดรูปแบบความแตกต่างดังกล่าว)

ซึ่งส่งผลต่อการเลือกใช้ภาษาในการสื่อสารกับผู้อื่น รวมถึงการวิเคราะห์
และการจำแนกความสัมพันธ์หรือปรากฏการณ์บางอย่างซึ่งสนับสนุน
เหตุผลและความตระหนักรู้ของผู้ใช้ภาษาด้วย)

นอกจากนี้การเข้าใจเรื่อง semantic prime ยังทำให้ผู้ที่สนใจเรื่องการแปลข้ามวัฒนธรรมมีความ
เข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าในการเลือกใช้คำในการแปลเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมได้ด้วยกวีหญิงชาวรัสเซียชื่อ
ชเวตาเยวา (Goddard. 1998; citing Tsvetaeva. 1972) กล่าวไว้ว่า “there are some things which cannot
be thought in another language” ซึ่งถอดความได้ว่า “มีบางสิ่งบางอย่างที่ไม่สามารถคิดหรือกำหนดโดยใช้
ภาษาอื่นได้ นอกเหนือจากภาษาของเราเอง” ผู้เขียนเห็นด้วยกับคำกล่าวของกวีท่านนี้ว่าการคิดหรือกำหนดสิ่งใด
ที่เป็นเรื่องเฉพาะทางวัฒนธรรมโดยการใช้ภาษาอื่นนั้นเป็นเรื่องยากเพราะคำบางคำหรือวลีบางวลีในอีก
ภาษาหนึ่งแต่ไม่มีในอีกภาษาหนึ่ง ตัวอย่างที่คุ้นกันดี คือ คำว่า “เกรงใจ” ในภาษาไทย เมื่อแปลเป็นภาษา
อังกฤษแล้วความหมายของคำไม่สมบูรณ์หรือไม่สามารถแสดงความรู้สึกได้ดีเท่าเดิม

กอดดาร์ดและเวียซบิกกา (Goddard; & Wierzbicka. 2007) เป็นผู้หนึ่งที่สนใจศึกษาเรื่องนี้และได้
กล่าวถึงความหมายของ semantic prime ไว้ดังนี้

*“the simplest sense of the exponent words can be
matched across languages; that is, they are ‘lexical universals’,
it is recognized that their secondary, polysemic meanings
may differ widely from language to language.”*

(คำพื้นฐานที่ทุกภาษามีเหมือนกัน อาจเรียกอีกชื่อหนึ่งได้ว่า ‘คำที่มีลักษณะสากล’
แต่ความหมายรองที่หลากหลายของคำเหล่านี้ อาจแตกต่างกันไปในแต่ละภาษา)

กอดดาร์ดและเวียซบิกกา (Goddard; & Wierzbicka. 2007; Wierzbicka. 1995) มีความเห็น
ว่าการที่จะคิดถึงสิ่งของบางสิ่งหรือเรื่องบางเรื่องในสังคมภาษาของเราโดยคิดเป็นภาษาอื่นเป็นเรื่องยากยิ่งโดย
นักภาษาศาสตร์ทั้งสองท่านนี้กล่าวว่า หากมองในแง่ของทฤษฎี โดยใช้ทฤษฎี Natural Semantic Metalanguage
(NSM) มาอธิบายเรื่องนี้ก็จะทำให้สามารถตีความประเด็นต่าง ๆ ในภาษาโดยแยกเป็นส่วน ๆ ได้ และทำให้
เข้าใจความหมายที่แท้จริงในที่สุด แต่ในทางปฏิบัติถือว่าเป็นเรื่องยากที่จะคิดหรือกำหนดระบบความคิดในภาษา
อื่น ให้ได้ดีเช่นเดียวกับการใช้ภาษาแม่ เช่น คำว่า “dusha” ในภาษารัสเซีย ซึ่งเป็นคำที่อธิบายได้ยากมากหาก
ต้องอธิบายด้วยภาษาอังกฤษ เพราะคำนี้ต้องอธิบายโดยอาศัยความรู้ความเข้าใจในภาษาและวัฒนธรรมรัสเซีย
เป็นอย่างดี

ประเด็นที่น่าสนใจสำหรับบทความนี้คือการนำเสนอมุมมองของนักภาษาศาสตร์ 2 กลุ่มที่มีต่อการ
ศึกษาเรื่อง semantic prime กลุ่มแรกเป็นกลุ่มที่เห็นความสำคัญของการศึกษา semantic prime ส่วนอีก
กลุ่มหนึ่งคิดในทางตรงกันข้าม กอดดาร์ด (Goddard. 1998) ซึ่งเป็นผู้ที่ให้ความสำคัญกับการศึกษาเรื่อง semantic
prime และนำมาศึกษาตามแนวทฤษฎี NSM และได้เขียนบทความอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องนี้ในชื่อ “Bad arguments
against semantic primitives” โดยมุ่งที่จะนำข้อโต้แย้งต่าง ๆ ที่มีผู้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับ semantic prime
ด้วยความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนมาอภิปรายโดยแยกเป็นประเด็นต่าง ๆ และได้กล่าวในบทเกริ่นนำว่า ผู้ที่ไม่เข้าใจ
ทฤษฎี NSM ของแอนนา เวียซบิกกาและได้เขียนข้อโต้แย้งออกมานั้น ก่อให้เกิดความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องนักและ
เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา เช่น การกล่าวถึงประเด็นความสัมพันธ์ระหว่าง semantic prime กับ “objectivism” หรือ

ความเป็นปรนัย “abstractness” หรือ ความเป็นนามธรรม “non-verifiability” หรือ ความไม่สามารถพิสูจน์ได้ และ “implausible view” หรือความเห็นที่เป็นไปไม่ได้ ซึ่งเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษากับการประมวลผลภาษา สำหรับคำว่า “objectivism” ซึ่งเป็นคำสำคัญที่กอดดาร์ดกล่าวถึงนั้นมีความหมายตามคำนิยามของเคลลี (Kelly, 1986: Online) ดังนี้

“Objectivism regards reason as an absolute. It holds that all knowledge is based on the evidence of the senses. It holds that all beliefs, conclusions, and convictions must be established by logical methods of inquiry and tested by logical methods of verification. In short, it holds that the scientific approach applies to all areas of knowledge.”

(ความเป็นปรนัย หมายถึง การมองว่าเหตุผลเป็นสิ่งที่สมบูรณ์แบบอยู่ในตัว โดยเชื่อว่าความรู้ทั้งหลายเป็นสิ่งที่สามารถพิสูจน์ได้ ทั้งนี้ ความเชื่อ บทสรุป และข้อพิสูจน์ต่าง ๆ เกิดจากวิธีการไต่ส่วนที่สมเหตุสมผลและสามารถทดสอบได้ ด้วยวิธีการพิสูจน์ความจริงที่สมเหตุสมผลเช่นกัน สรุปได้ว่า เป็นเรื่องของการ นำระเบียบวิธีทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในการศึกษาหาความรู้ด้าน ต่าง ๆ นั้นเอง)

กอดดาร์ด (Goddard, 1998) ได้เรียกข้อโต้แย้งของกลุ่มที่มีความเห็นต่างจากตนว่า “a bad precedent” ซึ่งหมายถึง “ตัวอย่างหรือแบบอย่างที่ไม่ดี” และ ยังกล่าวด้วยว่าข้อโต้แย้งดังกล่าวเกิดจากความไม่รู้หรือไม่มีความรู้อย่างแท้จริง (this is as proof of the foolishness of the whole idea)

กอดดาร์ด (Goddard, 1998) กล่าวว่า การศึกษาเรื่อง semantic prime นั้น เป็นความพยายามที่จะวิเคราะห์ความหมายในภาษาโดยใช้แนวทางการศึกษาที่เรียกว่า NSM ซึ่งผู้ที่เสนอแนวความคิดนี้คือแอนนา เวียชบิกคาซึ่งศึกษาเรื่องนี้มานานถึง 25 ปี แนวทางการศึกษานี้สัมพันธ์กับแนวทางการศึกษาเรื่องมโนทัศน์ หรือ conceptual analysis ของกลุ่มนักคิดในศตวรรษที่ 17 ซึ่งได้แก่ เดส์การ์ต ปาสกาลและ อาร์โนลด์ เป็นต้น

งานของเวียชบิกคา (Wierzbicka, 1972) เป็นงานที่อาศัยการเรียนรู้จากประสบการณ์และพรรณนาภาษาบนพื้นฐานของความเชื่อที่ว่า ทุกภาษาในโลกล้วนมี semantic prime อันถือเป็น “หน่วยหลักสากล” ที่ทำให้ผู้คนสามารถสื่อสารและเข้าใจความหมายที่แท้จริงในการสื่อสารระหว่างกันได้จากงานวิจัยของเวียชบิกคา (Wierzbicka, 1972) นั้นพบว่ามี semantic prime อยู่จำนวน 60 คำ ซึ่งล้วนเป็นคำพื้นฐานที่พบในทุกภาษา ตัวอย่างของ semantic prime ในภาษาอังกฤษ ได้แก่คำว่า I, YOU, SOMEONE, THINK, SAY และ GOOD เป็นต้น

กอดดาร์ด (Goddard, 1998) ย้ำว่าการที่เขาเขียนบทความนี้ขึ้นมาก็เพื่อต้องการเน้นความสำคัญของ semantic prime ตามแนวทางของ NSM และต้องการแก้ไขความเข้าใจผิดบางประการเกี่ยวกับเรื่องนี้ของกลุ่มนักคิดซึ่งกอดดาร์ด เรียกว่ากลุ่ม “anti-primitives” โดยกอดดาร์ดกล่าวว่าเราสามารถหาหลักฐานทางภาษามาอธิบายและตอบข้อโต้แย้งดังกล่าวได้อย่างสมเหตุสมผล โดยได้ยกคำกล่าวของแจ๊คเคนดอฟ (Jackendoff, 1983, 1990) มาอภิปรายเป็นประเด็นแรกโดยแจ๊คเคนดอฟ ซึ่งแจ๊คเคนดอฟกล่าวว่า semantic prime มีลักษณะเป็นนามธรรมมากทำให้ไม่สามารถอธิบายหรือแสดงปรากฏการณ์ทางภาษาให้ออกมาเป็นรูปธรรมหรือให้เห็นอย่างชัดเจนได้ คำกล่าวนี้แย้งกับแนวคิดของเวียชบิกคา (Wierzbicka, 1990) ที่เชื่อว่าการศึกษา semantic prime นั้น

ทำให้สามารถถอดความได้ใกล้เคียงกับความหมายเดิมมากที่สุดหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า semantic prime ทำให้การแปลความหมายจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่งเกิดความกำกวมน้อยที่สุด ดังตัวอย่าง 3 ตัวอย่างข้างล่างนี้ซึ่งนำมาจากงานวิจัยของเวียซบิกกา (Wierzbicka. 1990)

1. การอธิบายความหมายของคำว่า “lie”

คำว่า lie ถูกตีความหรือประเมินค่าจากคนในสังคมว่าเป็นการกระทำที่ไม่ดีและไม่ได้รับการยอมรับเพราะทำให้ผู้อื่นเข้าใจผิดไปจากความเป็นจริง ดังปรากฏในตัวอย่าง A

ตัวอย่าง A X lied to Y =

X said something to person Y

X knew it was not true

X said it because X wanted Y to think it was true

People think it is bad if someone does this

2. การอธิบายความหมายของคำว่า “break”

คำว่า “break” เป็นคำกริยาในกลุ่ม causatives (กริยาแสดงความเป็นสาเหตุ-ที่ทำให้เกิดผลใด ๆ ตามมา) โดยเหตุการณ์เริ่มจากผู้กระทำ (agent) ได้ทำกริยาบางอย่างซึ่งส่งผลบางอย่างไปยังวัตถุ Y และในช่วงเวลานั้น วัตถุ Y ถูกทำลายหรือเสียหายหรือสูญหายไป ดังปรากฏในตัวอย่าง B

ตัวอย่าง B X broke Y =

X did something to thing Y

because of this, something happened to Y at this time

because of this, after this Y was not one thing any more

3. การอธิบายความหมายของคำว่า happy

คำว่า “happy” เป็นคำแสดงอารมณ์หรือความรู้สึก ตัวอย่าง C แสดงให้เห็นว่า happy เป็นอารมณ์หรือความรู้สึกที่ตีแบบหนึ่งที่เกิดขึ้นกับ X และไม่สามารถอธิบายลักษณะของความรู้สึกนั้นออกมาตรง ๆ ได้ บอกได้เพียงว่าเป็นความรู้สึกที่ดีและหากเกิดขึ้นก็ทำให้มีความสุข ดังปรากฏในตัวอย่าง C

ตัวอย่าง C X was happy =

X felt something because X thought something

Sometimes a person thinks something like this:

some very good things happened to me

I wanted things like this to happen

I don't want other things now

When this person thinks this, this person feels something good

X felt something like this

because X thought something like this

จากตัวอย่าง A, B และ C ดังที่กล่าวมาข้างต้นทำให้เห็นว่า การศึกษา NSM โดยใช้ semantic prime มาอธิบายความหมายหรือถอดความจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่งนั้นเป็นสิ่งที่สามารถทำได้และทำให้ความกำกวมในการแปลความลดน้อยลงด้วย ดังนั้นการศึกษาตามแนวทางนี้จึงไม่ใช่การศึกษาปรากฏการณ์ทางภาษาที่เป็น

นามธรรมมากจนทำให้ไม่สามารถเข้าใจกันได้แต่อย่างใด แต่เป็นการศึกษาเรื่องความหมายเพื่ออธิบายปรากฏการณ์ที่พบ โดยใช้คำพื้นฐานหรือ semantic prime ในการถ่ายทอดความหมายเหล่านั้น นอกจากนี้ กอดดาร์ด (Goddard. 1998) ยังกล่าวชื่นชมการศึกษาเรื่อง semantic prime ของเวียซบิคกาว่าเป็นงานที่ดำเนินต่อเนื่องมาอย่างสม่ำเสมอ เริ่มตั้งแต่ปี 1972 ซึ่งพบว่ามี semantic prime เพียงจำนวน 13 คำ ปี 1992 พบจำนวน semantic prime เพิ่มขึ้นเป็น 30 คำและในปัจจุบันพบว่ามีทั้งสิ้น 60 คำ

กอดดาร์ด (Goddard. 1998) กล่าวว่าการศึกษาที่เขานำข้อโต้แย้งต่าง ๆ มาอภิปรายและแย้งกลับนั้นก็เพื่อให้ความกระจ่างในด้านความหมายของ semantic prime รวมทั้งการนำ semantic prime มาใช้ตามแนวทางการวิเคราะห์แบบ NSM อย่างถูกต้อง เขาไม่ได้มีเจตนาที่จะต่อว่าหรือดูถูกแนวคิดของนักคิดกลุ่ม anti-primitives ว่าเป็นงานที่ไม่มีคุณค่าแต่อย่างใด แต่แรงบันดาลใจที่ทำให้ต้องเขียนบทความนี้ก็เนื่องจากเห็นว่ามันนักคิดกลุ่มนี้เป็นผู้ที่มีความรอบรู้และเป็นที่ยอมรับในวงวิชาการอย่างกว้างขวาง ดังนั้นหากยังเข้าใจทฤษฎีหรือแนวทางการวิเคราะห์ NSM อย่างคลาดเคลื่อน และนำไปวิพากษ์วิจารณ์ก็อาจทำให้ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนดังกล่าวแพร่หลายไปในวงกว้างมากขึ้น เหตุผลดังกล่าวจึงนับว่ามีความเหมาะสมเพียงพอที่กอดดาร์ดได้ออกมาตอบข้อโต้แย้งหรือความเข้าใจอันคลาดเคลื่อนที่นักคิดบางคนมีต่อแนวทางการศึกษา NSM

กอดดาร์ด (Goddard. 1998) ยกประเด็นเรื่อง “primitive thinking” ซึ่งเป็นแนวทางการศึกษาของศาสตร์ทางด้านมานุษยวิทยาขึ้นมาอภิปราย เพราะได้มีนักมานุษยวิทยากลุ่มหนึ่งที่แสดงความเห็นไว้ว่าการศึกษาหรือทำความเข้าใจผู้คนในกลุ่มสังคมใดสังคมหนึ่งนั้น แนวทางการศึกษาที่ดีแบบหนึ่งได้แก่ “primitive thinking approach” เกี่ยวกับความหมายของคำว่า primitive thinking นั้น นักภาษาศาสตร์ชาวไต้หวัน (Liu. 2002: Online) เปรียบเทียบระหว่าง “primitive thinking” กับ “civilized tradition” ว่า

“The creative attitude of civilized tradition focuses on intellectual introspection and embellishment, whereas primitive thinking is perceptual, emotional and sincere, exactly the opposite of the civilized approach”

(ความคิดเกี่ยวกับ “civilized tradition” มุ่งเน้นในเรื่องกระบวนการคิด และเสริมสร้างสติปัญญา ในขณะที่ primitive thinking เน้นในเรื่องเกี่ยวกับการรับรู้และอารมณ์ความรู้สึกที่เกิดขึ้นจริง)

นักคิดบางกลุ่มค่อนข้างให้ความสำคัญกับการศึกษา primitive thinking และมักจะไม่นำเอาลักษณะหรือปรากฏการณ์ทางภาษามาใช้วิเคราะห์ผู้คนในชุมชนต่าง ๆ เพราะเห็นว่าไม่ใช่ลักษณะสำคัญและไม่สามารถนำไปสู่ข้อสรุปที่ถูกต้องเกี่ยวกับชุมชนนั้น ๆ ได้ นักคิดกลุ่มนี้ได้แก่

แฮร์และเคราสซ์ (Goddard. 1998; citing Harre and Krausz. 1997) ที่เขียนเรื่อง “semantic relativism” โดยได้กล่าวโจมตีแนวคิดของเวียซบิคกาที่เสนอไว้ในปี 1992 ที่ว่า

“there is a small number of words for which exact equivalents exist in all languages and in every culture”

“มีคำจำนวนน้อยที่มีความหมายเท่ากันทุกประการในทุกภาษา และวัฒนธรรม”

แฮร์และเคราสซ์ (Goddard. 1998; citing Harre and Krausz. 1997) กล่าวโจมตีแนวคิดของ

เวียซบิคาที่ตีพิมพ์ในปี 1992 เกี่ยวกับเรื่องมโนทัศน์สากล 10 ประการว่าเป็นมโนทัศน์ที่ไม่สามารถอธิบายหรือบรรยายปรากฏการณ์ทางภาษาของมนุษย์ได้ โดยทั้งคู่ได้กล่าวว่าเวียซบิคาไม่ได้ยกตัวอย่างหรือไม่ได้เขียนข้อความสนับสนุนแนวคิดให้ชัดเจนซึ่งทำให้ข้อมูลไม่น่าเชื่อถือจากข้อโต้แย้งที่แฮร์และเคราสซ์ (Goddard. 1998; citing Harre and Krausz. 1997) ได้กล่าวไว้ซึ่งทำให้กอดดาร์ดแสดงความเห็นโต้กลับไปได้จริงแล้ว เวียซบิคาได้ศึกษาเรื่อง semantic prime มาเป็นระยะเวลายาวนานแล้ว และจากงานวิจัยที่ต่อเนื่องก็ทำให้เวียซบิคาพบจำนวน semantic prime เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และสามารถใช้อธิบาย ติความหรือถ่ายทอดความหมายในภาษาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี กอดดาร์ดตอบแฮร์และเคราสซ์ (Goddard. 1998; citing Harre and Krausz. 1997) ไปว่าพวกเขาต่างหากที่ไม่ได้ติดตามอ่านงานของเวียซบิคาทั้งหมดและยังเขียนคำวิพากษ์ออกมาโดยขาดความละเอียดรอบคอบ ขาดการตรวจสอบความถูกต้อง เพราะแท้จริงแล้วเวียซบิคาได้เขียนเรื่องดังกล่าวไว้แล้วในปี 1994 โดยกล่าวว่า semantic prime นั้นมีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตามจำนวนข้อมูลทางภาษาและประสบการณ์การทำวิจัยของผู้วิจัยซึ่งก็คือเวียซบิคาเอง

กอดดาร์ด (Goddard. 1998) กล่าวต่อว่าเมื่อได้อ่านงานของแฮร์และเคราสซ์ (Goddard. 1998; citing Harre and Krausz. 1997) ที่กล่าวโจมตีเวียซบิคาแล้วทำให้ทราบว่ามี ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนอยู่หลายประการ เช่น กล่าวหาว่า ข้อมูลที่เวียซบิคานำมาใช้ในการวิเคราะห์นั้นเป็นข้อมูลที่ไม่เพียงพอหรือความเชื่อที่ว่าการศึกษาเรื่อง primitive โดยการศึกษาจากคำหรือจากการใช้ภาษาเพียงอย่างเดียวเป็นแนวทางที่ไม่น่าเชื่อถือนัก เพราะน้ำหนักของเหตุผลที่นำมาอ้างยังไม่หนักแน่นเพียงพอ เช่น การที่ เวียซบิคา ถือว่าคำว่า think กับ คำว่า know เป็น semantic prime ทั้งคู่ คือจัดแยกเป็นหน่วยความหมายนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง แฮร์และเคราสซ์ (Goddard. 1998; citing Harre and Krausz. 1997) แย้งว่าคำทั้งสองนี้มีแวดวงความหมายอยู่ในแวดวงเดียวกันจึงไม่ควรจัดแยกเป็นหน่วย หรือ คำแสดงการรับรู้ (perceptual words) คือคำว่า “hear” กับ “listen” นั้นก็อยู่ในแวดวงความหมายเดียวกัน เช่นเดียวกับคำว่า think และ know ดังนั้นจึงเห็นว่าเวียซบิคาได้วิเคราะห์และจัดจำแนก semantic prime ไม่ถูกต้อง กอดดาร์ดโต้แย้งข้อคิดเห็นนี้กลับไปได้ว่า การที่ แฮร์และเคราสซ์ (Goddard. 1998; citing Harre and Krausz. 1997) กล่าวเช่นนี้ทำให้เห็นว่ายังมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในเรื่อง polysymy หรือ “คำหลากหลายความหมาย” โดยอาจลืมนำคำบางคำในบางภาษาสามารถมีความหมายที่แตกต่างกันตั้งแต่ 2 ความหมายขึ้นไปก็ได้ เช่น คำว่า see ในภาษาอังกฤษ ในประโยคที่ว่า “I see what you mean” คำว่า see นี้ไม่ได้หมายถึงการรับรู้หรือการมองเห็นที่เห็นได้ด้วยตาแต่หมายถึงความรู้ความเข้าใจต่างหาก ซึ่งจากตัวอย่างนี้ก็แสดงให้เห็นว่า คำว่า see มี 2 ความหมายและแฮร์และเคราสซ์ (Goddard. 1998; citing Harre and Krausz. 1997) อาจลืมนำคำสำคัญข้อนี้ไป

นอกจากนี้ยังมีนักคิดคนอื่น ๆ อีกที่โจมตีงานของเวียซบิคาในลักษณะเช่นเดียวกันนี้ โดยได้วิจารณ์งานทางด้าน NSM และละเอียดการศึกษาพื้นความรู้ในเชิงทฤษฎีทางภาษาศาสตร์อย่างลึกซึ้งแต่เชื่อมั่นในแนวทางการศึกษาอื่นที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมศึกษาโดยตรงด้วยเห็นว่าการศึกษารื่องภาษาสามารถทำให้เข้าใจพื้นฐานทางวัฒนธรรมของผู้พูดภาษาได้ด้วย แต่ไม่ใช่แนวทางการศึกษาทางด้านวัฒนธรรมโดยตรง ดังนั้นหากต้องการเน้นศึกษาในเรื่องของวัฒนธรรมควรใช้หลักการหรือแนวคิดทฤษฎีในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงจะดีกว่า ทั้งนี้แนวคิดที่ขัดแย้งระหว่างกลุ่มนักคิดทั้งสองกลุ่มดังกล่าวนี้ไม่มีกลุ่มใดที่ถูกหรือผิด เป็นเพียงความคิดเห็นในเชิงทฤษฎีที่นำมาใช้และการเน้นประเด็นในการศึกษาซึ่งในที่นี้คือการศึกษาทางด้านภาษาและวัฒนธรรม อันเป็นเรื่องที่คาบเกี่ยวระหว่างศาสตร์หลายแขนงและอาจทำให้เกิดข้อขัดแย้งหรือข้อโต้แย้งกันได้ซึ่งนับว่าเป็นเรื่องที่พบเห็นกันอยู่ทั่วไปในการอภิปรายเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มนักวิชาการ

บรรณานุกรม

- Goddard, Cliff. (1998). Bad Arguments Against Semantic Primitives. **Theoretical Linguistics**. 24(2-3): 129-156.
- Goddard, Cliff; & Wierzbicka, Anna. (2007). Semantic Primes and Cultural Scripts in Language Learning and Intercultural Communication. In **Applied Cultural Linguistics: Implications for Second Language Learning and Intercultural Communication**. Edited by Farzad Sharifian; & Gary B. Palmer. Amsterdam ; Philadelphia: John Benjamins.
- Jackendoff, R. (1983). **Semantics and Cognition**. Cambridge, Mass.: MIT Press.
- _____. (1990). **Semantic Structure**. Cambridge, Mass.: MIT Press.
- Whorf, Benjamin Lee. (1956). **Language, Thought, and Reality Selected Writings of Benjamin Lee Whorf**. Cambridge: Technology Press of Massachusetts Institute of Technology.
- Wierzbicka, Anna. (1998). German Cultural Scripts: Public Signs as a Key to Social Attitudes and Cultural values. **Discourse and Society**. 9(2): 265-306.
- _____. (1990). Prototypes Save: On the Uses and Abuses of the Notion of Prototype. In **Linguistics and Related Fields**. Edited by S. L. Tsohatzidis. Meanings and Prototypes: Studies in Linguistic Categorization. pp. 347-367. New York: Routledge & Kegan Paul.
- _____. (1996). **Semantic: Primes and universal**. Oxford: Oxford University Press.
- _____. (1972). **Semantic primitives**. Frankfurt: Athenaum Verlag.
- _____. (1995, January). Universal Semantic Primitives as a Basis for Lexical Semantics. **Folia Linguistica**. 29(1-2). 113-134.
- Kelly, David. 1986. **Objectivism**. Retrieved September 21, 2010, from <http://www.whatisobjectivism.com>
- Liu, Max. 2002. **Explorer and artist Max Liu passes away at 91**. Retrieved September 25, 2010, from <http://www.taiwanjournal.nat.gov.tw>.